

MVCRX08PDYC7
prvotní identifikátor

Nejvyšší státní tajemník

Jindřišská 34, 110 00 Praha 1

Praha 21. 8. 2025
Č. j. MV-74010-35/SR-2024
Počet stran: 9

Účastnice řízení:

narozena: [REDACTED]

trvale bytem: [REDACTED]

Právní zástupce:

JUDr. Viktor Rossmann, advokát ev. č. ČAK 12735

se sídlem: Senovážné náměstí 1464/6

110 00 Praha 1

ID datové schránky: r2dggug

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší státní tajemník, jako věcně příslušný služební orgán podle § 168 odst. 1 ve spojení s § 162 odst. 4 písm. a) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl o odvolání [REDACTED] nar. dne [REDACTED] trvale bytem [REDACTED] proti rozhodnutí státního tajemníka v Ministerstvu zdravotnictví, č. j. MZDR 4407/2024-11/PER ze dne 3. 4. 2024, o určení právního vztahu, takto:

I.

podle § 90 odst. 4 ve spojení s § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se rozhodnutí státního tajemníka v Ministerstvu zdravotnictví, č. j. MZDR 4407/2024-11/PER ze dne 3. 4. 2024, ruší a řízení se zastavuje.

ODŮVODNĚNÍ

I.

Rozhodnutí služebního orgánu

Státní tajemník v Ministerstvu zdravotnictví (dále jen „**služební orgán**“), vydal rozhodnutí, č. j. MZDR 4407/2024-11/PER ze dne 3. 4. 2024, kterým rozhodl na základě žádosti [REDACTED] nar. [REDACTED] trvale bytem [REDACTED] (dále jen „**účastnice řízení**“), podle § 142 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“), o tom, že služební poměr účastnice řízení, skončený oznámením o zrušení služebního poměru ve zkušební době, č. j. MZDR 36383/2023-1/ST ze dne 18. 12. 2023, netrvá, neboť skončil dnem 20. 12. 2023 zrušením služebního poměru služebním orgánem ve zkušební době bez uvedení důvodu podle § 74 odst. 1 písm. f) zákona

č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o státní službě**“) [pozn. ve znění účinném od 1. 1. 2025 se jedná o § 74 odst. 1 písm. d) zákona o státní službě].

Rozhodnutí služebního orgánu bylo právnímu zástupci účastnice řízení JUDr. Viktorovi Rossmannovi, advokátovi zapsanému v seznamu advokátů u České advokátní komory pod ev. č.12735, se sídlem Senovážné náměstí 1464/6, 110 00 Praha 1 (dále jen „**právní zástupce**“), doručeno dne 3. 4. 2024.

II.

Shrnutí odvolání účastnice řízení

Proti rozhodnutí služebního orgánu se účastnice řízení prostřednictvím svého právního zástupce v zákonné lhůtě odvolala. Odvolání ze dne 11. 4. 2024 bylo služebnímu orgánu doručeno téhož dne.

Účastnice řízení napadala rozhodnutí služebního orgánu o určení právního vztahu v celém rozsahu. Účastnice řízení namítala, obdobně jako v žádosti o určení právního vztahu, že oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době neobsahovalo všechny podstatné náležitosti, což v rámci svého odvolání dále rozvedla. Dále účastnice řízení svůj požadavek založila také na tvrzené skutečnosti, že odvolání z pozice ředitelky Státního ústavu pro kontrolu léčiv krátce po jejím jmenování bylo zjevnou reakcí na zjištění realizovaného auditu, které vedlo k rozhodnutí účastnice řízení přijmout nápravná opatření a k přípravě trestního oznámení na neznámého pachatele. V tomto směru účastnice řízení oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době hodnotí jako vydané nezákonně, neboť je v rozporu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen „**zákon o ochraně oznamovatelů**“), neboť účastnice řízení podala prostřednictvím vnějšího oznamovacího systému Ministerstva spravedlnosti důvodné oznámení ve věci závěrů auditu, který sama zadala. Podle názoru účastnice řízení je zrušení služebního poměru odvetným opatřením, které je zákonem o ochraně oznamovatelů zakázáno. Rovněž odkázala na své vyjádření ze dne 1. 3. 2024, ve kterém se vyjádřila k okamžiku podání jejího oznámení, resp. otázce, zda zákonná ochrana dle zákona o ochraně oznamovatelů oznamovatelce náleží i v tom případě, že předmětné oznámení bylo podáno až po převzetí oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době. Účastnice řízení je přesvědčena o tom, že jí ochrana oznamovatelky náleží, přičemž tento svůj závěr v odvolání zdůvodnila.

Účastnice řízení v další části odvolání pod body III. a IV. uvedla obsah odůvodnění napadeného rozhodnutí služebního orgánu k tvrzené nezákonnosti oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době a k tvrzení účastnice řízení, že oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době lze označit jako odvetné opatření. Závěry služebního orgánu jsou podle názoru účastnice řízení nesprávné a napadené rozhodnutí je nezákonné.

Účastnice řízení také namítala, že ani bezdůvodné ukončení služebního poměru nesmí být projevem svévole s tím, že nemůže například dojít k porušení zákazu diskriminace nebo rovnosti a cituje část rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 376/2020-82. Podle účastnice řízení si lze představit i další důvody, které by mohly založit nezákonnost oznámení o zrušení služebního poměru, což dále rozvádí.

Uvádí názor k neužití § 77 odst. 11 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o služebním poměru**“), ačkoliv se toto ustanovení na služební poměr účastnice řízení nepoužije a zákon o státní službě obdobné ustanovení neobsahuje, neznamená to, že by v režimu tohoto zákona nemohlo dojít ke zneužití práva. K institutu zneužití práva uvedla náleží Ústavního soudu, stanovisko generálního advokáta Tesouro ve stanovisku ve věci Kefalas (C-367/96) ze dne 4. 2. 1998. Dále odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 Afs 107/2004-48 ze dne 10. 11. 2005 a č. j. 10 Afs 289/2021-42 ze dne 26. 4. 2022. Podle účastnice řízení je zákaz zneužití práva jistým způsobem promítnut i do § 2 odst. 2 správního řádu (s odkazem na § 160 zákona o státní službě), podle nějž správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena. K tomu citovala komentář k § 2 správního řádu k zásadě zákazu zneužití pravomoci a správní uvážení (Potěšil, L., Hejč, D., Rigel, F., Marek, D.: Správní řád. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 916 s.).

Účastnice řízení tvrdila, že ke zrušení služebního poměru bez uvedení důvodu došlo v jejím případě v přímé reakci na zjištění realizovaného auditu, které vedlo k rozhodnutí pověřit přijetím nápravných opatření interní auditorku, a také pověřit přípravou trestního oznámení na neznámého pachatele vedoucí právního oddělení. Audit, a jeho výsledky, pak byl dle účastnice řízení předmětem neobvyklého zájmu ze strany vedoucích zaměstnanců Ministerstva zdravotnictví, a to již v souvislosti s jeho zadáním. Dotaz služebního orgánu k auditu a odpověď na něj, byly odesílány datovými schránkami institucí, na Státní ústav pro kontrolu léčiv byla komunikace vložena do spisové služby, a zde by měla být také dostupná. Požadovala, aby komunikace byla vyžádána odvolacím orgánem a provedena k důkazu. Následně účastnice řízení popisovala okolnosti ohledně seznámení porady vedení Státního ústavu pro kontrolu léčiv dne 18. 12. 2023 a předání oznámení o zrušení služebního poměru. Poté účastnice řízení popsala zjištění, které shledala na základě auditní zprávy, jaké závěry a rozhodnutí na základě ní učinila. Následně účastnice řízení popisuje zveřejnění auditní zprávy, resp. zpřístupnění na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví. Účastnice řízení navrhovala provedení dalšího dokazování k prokázání, že zrušení služebního poměru bez uvedení důvodu, bylo učiněno jako odvetné opatření proti účastnici řízení ze strany služebního orgánu v přímé reakci na zjištění realizovaného auditu. Účastnice řízení předložila tiskové zprávy Státního ústavu pro kontrolu léčiv a Ministerstva zdravotnictví i novinové články, které se týkají zrušení služebního poměru účastnice řízení, včetně rozhovorů s ministrem zdravotnictví na uvedené téma, na jejichž základě hodnotí výroky ministra zdravotnictví. Účastnice řízení také poukázala na to, že se přesně držela realizace postupů, jak je prezentovala v rámci výběrového řízení, na jehož základě byla do služebního poměru přijata. Účastnice řízení přiložila k odvolání vizi z hlediska fungování úřadu vyhotovenou účastnicí řízení, jak byla požadována pro účely výběrového řízení.

Účastnice řízení se následně vyjadřuje k tvrzené nesprávnosti závěru služebního orgánu k otázce nutnosti aplikace ochrany proti odvetnému opatření podle § 4 zákona o ochraně oznamovatelů. Rovněž účastnice řízení namítala, že se služební orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí nevypořádal se skutečností, že podání účastnice řízení učiněné prostřednictvím vnějšího oznamovacího systému Ministerstva spravedlnosti bylo vyhodnoceno ze strany pověřeného zaměstnance

Ministerstva spravedlnosti jako důvodné, a je přesvědčena, že zákonná ochrana poskytovaná jí jako oznamovatelce, spočívající mimo jiné v zákazu ukončit s ní služební poměr, jí náleží i v tom případě, kdy předmětné oznámení bylo podáno až po převzetí oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době, což dále zdůvodnila.

V závěru svého odvolání účastnice řízení navrhla, aby nejvyšší státní tajemník (dále jen „**odvolací orgán**“), změnil rozhodnutí služebního orgánu, č. j. MZDR 4407/2024-11/PER ze dne 3. 4. 2024, tak, že určí, že služební poměr účastnice řízení, vzniklý na základě rozhodnutí služebního orgánu o přijetí do služebního poměru a jmenování na služební místo představeného, č. j. MZDR 27167/2023-5/ST ze dne 20. 9. 2023, kterým byla účastnice řízení přijata do služebního poměru na služební místo vedoucího služebního úřadu – ředitelka Státního ústavu pro kontrolu léčiv, trvá.

III.

Předání odvolání služebním orgánem

Služební orgán přezkoumal odvolání z hlediska jeho včasnosti a přípustnosti. Z těchto hledisek závady neshledal. Protože služební orgán neshledal důvody pro postup podle § 87 správního řádu, předal podle § 88 odst. 1 správního řádu spis se svým stanoviskem, č. j. MZDR 4407/2024-13/ST ze dne 10. 5. 2024, odvolacímu orgánu.

IV.

Rozhodnutí odvolacího orgánu a jeho zrušení soudem

Vzhledem k tomu, že spisový materiál předaný spolu s odvoláním účastnice řízení neobsahoval soupis spisu a doklady o doručení či odeslání některých dokumentů, vyžádal si odvolací orgán tyto dokumenty u služebního orgánu telefonicky, o čemž sepsal úřední záznam, č. j. MV-74010-3/SR-2024. Služební orgán požadované dokumenty odvolacímu orgánu poskytl prostřednictvím e-mailu ze dne 3. 6. 2024. S uvedenými dokumenty nebylo účastnici řízení třeba seznamovat, neboť tyto jí byly známy a nejednalo se fakticky o doplnění spisového materiálu služebního orgánu.

Odvolací orgán následně přezkoumal ve smyslu § 89 odst. 2 správního řádu odvoláním napadené rozhodnutí služebního orgánu, č. j. MZDR 4407/2024-11/PER ze dne 3. 4. 2024, o určení právního vztahu. Rozhodnutím, č. j. MV-74010-4/SR-2024 ze dne 20. 6. 2024, odvolání účastnice řízení zamítl a rozhodnutí služebního orgánu potvrdil.

Účastnice řízení proti tomuto rozhodnutí odvolacího orgánu brojila žalobou podanou u Městského soudu v Praze. Městský soud v Praze následně rozsudkem, č. j. 8 Ad 14/2024-54 ze dne 16. 4. 2025, rozhodnutí odvolacího orgánu, č. j. MV-74010-4/SR-2024 ze dne 20. 6. 2024, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

VI.

Nové posouzení věci odvolacím orgánem

Odvolací orgán na základě rozsudku Městského soudu v Praze, č. j. 8 Ad 14/2024-54 ze dne 16. 4. 2025, opětovně přezkoumal ve smyslu § 89 odst. 2 správního řádu odvoláním napadené rozhodnutí služebního orgánu, č. j. MZDR 4407/2024-11/PER

ze dne 3. 4. 2024, a na základě níže uvedených úvah dochází k následujícím závěrům.

Odvolání je přípustné a bylo podáno včas.

Relevantní ustanovení právních předpisů

Podle § 90 odst. 4 správního řádu, jestliže odvolací správní orgán zjistí, že nastala skutečnost, která odůvodňuje zastavení řízení, bez dalšího zruší napadené rozhodnutí a řízení zastaví, ledaže jiné rozhodnutí o odvolání může mít význam pro náhradu škody nebo pro právní nástupce účastníků.

Podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu správní orgán řízení o žádosti usnesením zastaví, jestliže byla podána žádost zjevně právně nepřipustná.

Popis skutkového stavu

Odvolací orgán opětovně přezkoumal odvoláním napadené rozhodnutí a spisový materiál a zjistil, že účastnice řízení byla rozhodnutím služebního orgánu, č. j. MZDR 27167/2023-5/ST ze dne 20. 9. 2023, přijata do služebního poměru na dobu určitou s trváním do 20. 9. 2024 podle § 29 odst. 1 zákona o státní službě. Uvedeným rozhodnutím byla účastnice řízení podle § 23 odst. 1 a § 54 odst. 1 zákona o státní službě jmenována na služební místo: vedoucí služebního úřadu – ředitelka Státního ústavu pro kontrolu léčiv se sídlem v Praze, v oborech služby: finance, zdravotnictví a ochrana zdraví, legislativa a právní činnost a organizační věci státní služby a správa služebních vztahů státních zaměstnanců, se služebním označením vrchní rada, vedoucí služebního úřadu – ředitelka. Služební poměr účastnici řízení vznikl ke dni 21. 9. 2023 a dnem nástupu do služby na služebním místě byl tentýž den. Zkušební doba podle § 29 odst. 2 zákona o státní službě byla stanovena v délce šesti měsíců. Služba byla účastnicí řízení vykonávána ve Státním ústavu pro kontrolu léčiv se služebním působištěm v Praze.

Dne 20. 12. 2024 bylo účastnici řízení osobně doručeno oznámení služebního orgánu o zrušení jejího služebního poměru ve zkušební době, č. j. MZDR 36383/2023-1/ST ze dne 18. 12. 2024. Oznámení obsahuje sdělení o zrušení služebního poměru ve zkušební době ke dni doručení tohoto oznámení podle § 74 odst. 1. písm. f) zákona o státní službě. Služební poměr byl zrušen bez udání důvodu.

Služebnímu orgánu byla následně prostřednictvím právního zástupce doručena žádost účastnice řízení o určení právního vztahu dle § 142 odst. 1 správního řádu ze dne 8. 2. 2024. Předmětem žádosti byla otázka, zda došlo ke skončení služebního poměru účastnice řízení na základě oznámení služebního orgánu o jeho zrušení ve zkušební době.

Následně byl zástupce účastnice řízení vyzván služebním orgánem k doložení plné moci, na jejímž základě je zmocněn k zastupování účastnice řízení přípisem, č. j. MZDR 4407/2024-2/ST ze dne 13. 2. 2024, a k předložení důkazů. Zástupce účastnice řízení plnou moc doložil dne 12. 2. 2024 prostřednictvím datové schránky. Rovněž na základě uvedené výzvy bylo služebnímu orgánu doručeno vyjádření účastnice řízení. Přílohu tohoto vyjádření tvořila písemná zpráva pověřeného zaměstnance Ministerstva spravedlnosti podle § 13 zákona o ochraně oznamovatelů

o průběhu a výsledcích prošetření podle § 17 téhož zákona, č. j. MSP-81/2023-OZNE-EOPJ/12 ze dne 1. 2. 2024.

Služební orgán přípisem, č. j. MZDR 4407/2024-5/ST ze dne 15. 2. 2024, požádal pověřeného zaměstnance Ministerstva spravedlnosti o sdělení, kdy bylo oznámení specifikované ve výše uvedené zprávě o průběhu a výsledcích prošetření učiněno. Pověřený zaměstnanec Ministerstva spravedlnosti sdělil služebnímu orgánu, že uvedené oznámení bylo přijato dne 21. 12. 2023.

Služební orgán výzvou, č. j. MZDR 4407/2024-7/ST ze dne 20. 2. 2024, v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu umožnil účastnici řízení seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí a vyzval jí prostřednictvím právního zástupce k vyjádření se k nim. Tato výzva byla právnímu zástupci účastnice řízení doručena dne 20. 2. 2024 prostřednictvím datové schránky.

Na základě e-mailové žádosti zástupce účastnice řízení ze dne 20. 2. 2024 mu služební orgán umožnil nahlédnout do správního spisu, z čehož byl vyhotoven protokol č. j. MZDR 4407/2024-9/ST ze dne 23. 2. 2024. V rámci nahlížení do správního spisu zástupce účastnice řízení požádal o lhůtu 5 pracovních dnů ode dne doručení protokolu do datové schránky.

Účastnice řízení se k podkladům rozhodnutí vyjádřila podáním ze dne 1. 3. 2024. Služební orgán následně vydal rozhodnutí, č. j. MZDR 4407/2024-11/ST ze dne 3. 4. 2024, o určení právního vztahu.

Doplnění spisu a vyjádření účastnice řízení ze dne 18. 6. 2025

Za účelem shromáždění veškerých podkladů pro vydání rozhodnutí v návaznosti na rozsudek Městského soudu v Praze požádal odvolací orgán na základě žádosti, č. j. MV-74010-12/SR-2024 ze dne 26. 5. 2025, o vyjádření služebnímu orgánu a podklady k posouzení, jaké okolnosti vedly ke zrušení služebnímu poměru účastnice řízení, a zda mohlo zrušení služebnímu poměru ve zkušební době být odvetným opatřením podle zákona o ochraně oznamovatelů (viz body 82 a 83 a odůvodnění uvedené v bodech 77-80 rozsudku Městského soudu v Praze, č. j. 8 Ad 14/2024-54 ze dne 16. 4. 2025). Na základě této výzvy služební orgán dopisem, č. j. MZDR 13269/2025-5/PER ze dne 4. 6. 2025, poskytl vyžádané podklady, kdy v příloze tohoto dopisu služební orgán předal odvolacímu orgánu vyjádření a dokumenty zasláné služebnímu orgánu ze strany Státního ústavu pro kontrolu léčiv. Následně odvolací orgán zaslal účastnici řízení prostřednictvím jejího zástupce dne 10. 6. 2025 výzvu k vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí, č. j. MV-74010-20/SR-2024. Účastnici řízení byly v příloze výzvy zaslány do správního spisu po vrácení věci odvolacímu orgánu k dalšímu řízení výše uvedeným rozsudkem Městského soudu v Praze doplněné podklady tedy žádost o podklady a vyjádření, č. j. MV-74010-12/SR-2024 ze dne 26. 5. 2024, a vyjádření služebnímu orgánu, č. j. MZDR 13269/2025-5/PER ze dne 4. 6. 2025, včetně jeho 10 příloh. Účastnice řízení zaslala dne 18. 6. 2025 prostřednictvím zástupce vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí z téhož dne, ve kterém mimo jiné požadovala doplnit spis a „provést důkazy kompletní komunikací, týkající se schvalování systematizace Ústavu mezi ní a služebním orgánem a dále jednotlivá rozhodnutí nadepsaného odvolacího orgánu a vlády ČR, týkající se předmětné systematizace“. Účastnice řízení svou žádost o doplnění spisu

opřela především o to, že komunikace týkající se systemizace se nachází na Ministerstvu zdravotnictví a také v Státním ústavu pro kontrolu léčiv a nejedná se přitom pouze o dva přípisy předložené služebním orgánem.

Doplnění spisu a vyjádření účastnice řízení ze dne 10. 7. 2025

Odvolací orgán za účelem shromáždění veškerých podkladů pro vydání rozhodnutí a v návaznosti na žádost o doplnění podkladů obsaženou ve vyjádření účastnice řízení k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 18. 6. 2025, požádal přípisem, č. j. MV-74010-22/SR-2024 ze dne 23. 6. 2025, o zaslání listin zmíněných výše, neboť tyto nebyly součástí spisu a souvisí s předmětem odvolacího řízení. Na základě této žádosti služební orgán dopisem, č. j. MZDR 16181/2025-2/PER ze dne 27. 6. 2025, poskytl podklady, se kterým odvolací orgán následně seznámil účastnici řízení. Účastnice řízení zaslala dne 10. 7. 2025 prostřednictvím zástupce své vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí z téhož dne, které mimo jiné obsahovalo rovněž její další žádost o doplnění podkladů.

Doplnění spisu a vyjádření účastnice řízení ze dne 31. 7. 2025

V návaznosti na žádost o doplnění podkladů obsaženou ve vyjádření účastnice řízení k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 10. 7. 2025, požádal odvolací orgán na základě žádosti, č. j. MV-74010-29/SR-2024 ze dne 17. 7. 2025, o zaslání zápisu z porady Státního ústavu pro kontrolu léčiv z října 2023 a informace i případné podklady vztahující se k dokumentu „komunikace_k_systemizaci_operace_PiKo“. Na základě této žádosti služební orgán dopisem, č. j. MZDR 16181/2025-2/PER ze dne 27. 6. 2025, poskytl podklady, se kterým odvolací orgán následně seznámil účastnici řízení. Účastnice řízení zaslala dne 31. 7. 2025 prostřednictvím zástupce své vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí z téhož dne, zaevidované pod č. j. MV-74010-33/SR-2024.

Nález Ústavního soudu IV. ÚS 1038/25

V řízení o kasační stížnosti (sp. zn. 8 Ads 100/2025) podané odvolacím orgánem proti rozsudku Městského soudu v Praze, č. j. 8 Ad 14/2024-54 ze dne 16. 4. 2025, byl účastnici řízení prostřednictvím jejího zástupce a odvolacímu orgánu dne 11. 8. 2025 zaslán Nejvyšším správním soudem nález Ústavního soudu, č. j. IV. ÚS 1038/25 ze dne 9. 7. 2025, ve kterém Ústavní soud dospěl k závěru, že „*Nejvyšší správní soud nadto zavázal stěžovatele využít před podáním žaloby řízení podle § 142 správního řádu, a teprve rozhodnutí z tohoto řízení vzešlé napadat žalobou. Řízení podle § 142 správního řádu však stěžovateli účinnou ochranu poskytnout nemohlo, nadto takovýmto výkladem vytvořil Nejvyšší správní soud stav totální právní nejistoty a neústavně umožnil státním zaměstnancům napadat ukončení služebního poměru v libovolné lhůtě.*“ V odůvodnění uvedeného nálezu Ústavního soudu je rovněž uvedeno v bodu 52, že použití řízení o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu způsobem, jakým to činí Nejvyšší správní soud je neústavní. Ústavní soud v bodu 1 nálezu zdůraznil požadavek předvídatelnosti postupů správních soudů a mimo jiné upřesnil svou judikaturu k tzv. trvajícím zásahům v soudním řízení správním. S ohledem na ústavní požadavky právní jistoty zdůraznil, že trvajících zásahy, u kterých nezačne běžet lhůta k podání zásahové žaloby, jsou z povahy věci výjimečné. V bodu 59 uvedeného nálezu Ústavního soudu je konstatováno, že pojem trvajících zásah je

třeba vykládat restriktivně, kdy zrušení služebního poměru ve zkušební době rozhodně není trvajícím zásahem a být jím nemůže. Dále je v bodu 61 uvedeno, že řízení podle § 142 správního řádu neslouží k nápravě vad či nezákonnosti v jiných řízeních a postupech, nebo aby sloužilo jako prostředek přezkumu zákonnosti těchto postupů.

Argumentace odvolacího orgánu

Odvolací orgán, ačkoliv je vázán právním názorem Městského soudu v Praze vyjádřeným v rozsudku, č. j. 8 Ad 14/2024-54 ze dne 16. 4. 2025, v rámci nového projednání napadeného rozhodnutí služebního orgánu o určení právního vztahu nyní uvádí následující.

V komentáři Soudní řád správní, 3. vydání, 2016: Blažek, T., Jirásek, J., Molek, P., Pospíšil, P., Sochorová, V., Šebek, P.: Soudní řád správní - online komentář. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2016 k § 78 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, je mimo jiné uvedeno, že *„Výjimečně lze akceptovat i odchýlení se od právního názoru soudu za situace rebus sic stantibus, vysvětlí-li správní orgán v odůvodnění rozhodnutí podrobně důvody, z jakých tak učinil, a předestře-li konkurující právní argumentaci (rozsudek NSS ze dne 1. 6. 2011, sp. zn. 1 As 6/2011 [2368/2011 Sb. NSS]). V případě, že odklon správního orgánu od závěrů soudu není přesvědčivě vysvětlen v odůvodnění nového rozhodnutí, bude tato skutečnost s pravděpodobností hraničící s jistotou představovat důvod pro zrušení rozhodnutí soudem, pokud žalobce nové rozhodnutí opětovně napadne správní žalobou. Lze proto doporučit, aby správní orgány případný odklon od závazného právního názoru vysloveného ve zrušujícím rozsudku správního soudu vždy podrobně popsaly a vysvětlily, z jakých důvodů závazný právní názor nerespektovaly. Takové vysvětlení je důležité jak pro účastníky samotného správního řízení, tak následně i pro soud, který bude případně opětovně správní rozhodnutí žalovaného přezkoumávat.“* Odvolací orgán je si vědom toho, že se svým rozhodnutím odchýlil od názoru uvedeného v rozsudku Městského soudu, nicméně ve světle výše uvedeného později vydaného nálezu Ústavního soudu nemohl vydat rozhodnutí v řízení podle § 142 správního řádu, který neposkytuje účinnou ochranu v případě zrušení služebního poměru ve zkušební době a podle Ústavního soudu je požadavek Nejvyššího správního soudu na využití řízení podle § 142 správního řádu neústavní, neboť zakládá stav totální právní nejistoty.

Jelikož řízení o určení právního vztahu zahájené na základě žádosti státního zaměstnance podle názoru Ústavního soudu nemůže poskytovat účinnou ochranu a neústavně by umožnilo státním zaměstnancům napadat ukončení služebního poměru v libovolné lhůtě, je podle názoru odvolacího orgánu pak taková žádost ve věci zrušení služebního poměru ve zkušební době podle § 142 odst. 1 správního řádu zjevně právně nepřípustná. Účastníci řízení bylo jejím prostřednictvím požádáno o provedení něčeho, co není právně možné. Takový závěr je třeba dovodit, ačkoliv se žádostí služební orgán a odvolací orgán věcně zabývaly, neboť v té době se jednalo o postup souladný s judikaturou Nejvyššího správního soudu, který je však s ohledem na výše uvedený nálezh Ústavního soudu protiústavní. K závěru o zjevné právní nepřípustnosti žádosti účastnice řízení tedy odvolací orgán nedospěl na základě dokazování, ale právě na základě uvedeného nálezu Ústavního soudu.

Odvolací orgán si je vědom, že v odvolacím řízení doplňoval spisový materiál a vyzýval účastníky řízení k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí a k vyjádření se před

vydáním rozhodnutí, neboť zamýšlel ve věci opětovně věcně rozhodnout. Nicméně nyní s ohledem na jemu známý právní výklad Ústavního soudu, který v bodu 64 uvedeného nálezu uvedl, že „Nejvyšší správní soud tedy tím, že státní zaměstnance v těchto typových věcech nutí použít řízení podle § 142 správního řádu, respektive že tento „zásah“ považuje za trvalý, zásadním způsobem narušil esenciální požadavky právní jistoty. Tento zvolený výklad vede k absurdním následkům, které jsou v demokratickém právním státě nepřijatelné.“, již není možné postupovat jiným způsobem, než rozhodnutí služebního orgánu zrušit a řízení zastavit. Odvolacímu orgánu je z úřední činnosti známo, že Nejvyšší správní soud uvedl obdobné argumenty v odůvodnění rozsudku, č. j. 5 Ads 220/2024–44 ze dne 31. 1. 2025, kterým zamítl kasační stížnost účastnice řízení, které byly v uvedeném nálezu Ústavním soudem označeny jako protiústavní v souvislosti s řízením o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu.

Rovněž je odvolacímu orgánu z úřední činnosti známo, že účastnice řízení podala kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze, č. j. 15 A 85/2024-23 ze dne 4. 12. 2024, ve věci její zásahové žaloby proti zrušení jejího služebního poměru ve zkušební době, o které však nebylo dosud rozhodnuto. Tedy i přes zastavení tohoto řízení a zrušení rozhodnutí služebního orgánu zahájeného na základě žádosti účastnice řízení o určení právního vztahu, bude podle názoru odvolacího orgánu právo účastnice řízení ve věci zrušení jejího služebního poměru ve zkušební době na soudní a jinou právní ochranu zachováno.

VII.

Závěrečné shrnutí odvolacím orgánem

Odvolací orgán shrnuje, že účastnicí řízení byla podána žádost podle § 142 odst. 1 správního řádu, která je zjevně právně nepřijatelná. Proto odvolací orgán postupoval podle § 90 odst. 4 ve spojení s § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu, když předmětné rozhodnutí zrušil a řízení zastavil.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat.

PhDr. Jindřich Fryč
nejvyšší státní tajemník

Rozdělovník

Právní zástupce účastnice řízení
Státní tajemník v Ministerstvu zdravotnictví
Spis